

–Tigbio nyra –Pɔnu

(Le lièvre et le crapaud)

GAGNIE Klé

Orthographe corrigé

Première impression Mai 2002

(Corrigé en document PDF Octobre 2008)

© Centre de Traduction et d'Alphabétisation
en langue Bakwé
(C.T.A.B.)
—Touadji II —
B.P. 555, Méagui
Côte d'Ivoire

Cel: 07.89.61.68 / 07.04.60.01
07.62.97.21 / 07. 00. 29.32

-Tigbio nyra –Pɔnu

(*Le lièvre et le crapaud*)

–Tigbio nyra –pɔnu kɔɔ 'üü mi
nyɔtugbabre. 'Ü mia' 'ü 'tɔa' 'ünya –futo 'üün.
'Ü 'blara –pɔnu –fäɔ, 'ɔɔ bää' –tigbio 'ü –nyɪ
'ɔɔn –fä –tatu. –Tigbio 'kplaa' 'ɔa nɪ –fɛ, 'bla 'ɔ
'ɛɛn 'ɔnya ji 'ɛɛn.

–Pɔnuva nɪ –fäɔɔ 'a –plu 'ɔ kv. 'Ü bält
bä bä ..., 'ünya ji ɔ. 'ɔa nɪ –fɛɛ 'ɔ jia' nɪ, 'ɔ ja
'ɛa 'wli. 'Ii 'ɔ kä kält. –Pɔnuva –fɛ 'ma 'ɔɔn –
gält 'kä. Üma ji, üma 'tɔ –pɪɔ –mudoo, –pɔnuva
–fɛ 'ma 'ɔɔn –gält 'kä.

–Pɔnuva –fɛ nya 'büto –bakɔ. 'ɔ 'baa'
'ɔa –fäwli 'ɔnya 'pie 'iin –bakɔ –gba. 'Iibä:
«–Pɔnu ö, ji –ö, 'ciɔa –fɛ 'nyɪ 'bla ma, –maa –
fäwli 'kpaklakpaa 'bla –ö.» –Pɔnu nya ji 'unya
'tɔ. 'Iibä: «Dɛplɛɛ?»

'Iibä:«'Na –fäwlia 'a –bakɔ 'büto.»

–Pɔnu –ma: «'I 'na 'i ma wii bä.» –Ale
'kpafa 'ü 'pa. 'ɔa –bakɔ 'ɔnya ji 'uun. –Fält 'ü
'cere.

'Ümä 'nye nye nye ..., –pɔnuva –fɛ 'a 'bri
'bla.

–Tigbio we ɔ: «–Pɔnu ö –ka bä –mla
'saa deri? 'Cɪɪafɛ 'nyɪ 'bla, –maa –fäwli 'ii
'blaa. Ji –mä dɛɛ 'jä.» –Pɔnu nya ji 'unya 'tɔ.
«Dɛplɛɛ?»

'Iibä: «'Na –fäwli 'a 'bri 'bla.» 'Iibä : «'I
'na, –mää –gä 'nyɪ 'saa bä.» 'ɔ 'kʋɛɛa' 'bri, ji 'ɔ
ji 'ɛɛn. –Fɪn 'ɔnya 'ɛɛn 'lɪɪara.

–Jää 'üü ji kä ji ü 'tɔ bätɛkpa 'v. 'Ü jia',
'ü jrä 'lɪ –tua. –Pɔnuv –fɛ nyra –tue 'sɔ 'paa
'nusru.

Kpukluu –fɛ 'a blö, –tue 'a 'mʋgbɛ 'a
blö. «–Pɔnu ö, fɔ –a ji –ö. Ji –mä –na 'jä!
'Cɪɪa –fɛ 'nyɪ 'bla ma, –maa –fäwli 'ii 'bla
–ö.» 'Iibä: «Dɛplɛɛ?»

'Iibä: «–Jää, 'na –fäwli 'i 'bla mɛɛ.»
–Pɔnu –ma: «–Yii! –Tigbio –mä –tagbisraa
bree? –Tagbisraa bree bäsaa. 'ɛɛ –na –fɛ 'bla
'nɪ!» 'ɔa –yüüü.

'Iibä: «–Mä 'na –fɛ 'nyɪ 'ɛɛn 'bla, –na
–fɛ 'bla 'ɛɛn.» –Pɔnu –ma: «'Wooo 'nɪ!
–Na fäwli 'bla 'ɛɛn 'nɪ.» –Tigbio –ma: «–Mäsi
'i 'nyɪ 'nu 'nɪ! –A 'plɛɛ –jäjä kä 'iin?» 'ɔ 'kplaa'
–fäwli dotro, –pɔɔ –pɔɔ wa wa 'ɔ wa wa 'iin.

–Pɔnu –nɛma: «–Yii! –Tigbio 'asɪ bä?

'I 'na. 'A 'samaa nyoo bä?» –Pɔnu nya –glu 'ɔa
–tue 'ɔnya mala 'een. –Tue bä tate 'wu ɔ.

–Gbia kaa' –gbiara, –tigbio 'nyi 'mumɔ
ma. 'Be 'ɔa 'doo ji kä 'ɔa ni mlaa, 'ɔnyi –nyi
ma kä –pɔnu 'e; 'saaria –sruri 'li 'kä –pɔnu
nya 'ɔɔn –nyi? 'ɔnyi 'mumɔ ma ɔ. 'ɔ –tuara
–plu, kapu 'ɔ –sraraa' 'uu 'ɔ –srara.

–Pɔnu nēmää' 'pi ni, 'unya 'kuɛɛ 'ua
terebö 'unya 'bölö 'ään 'ua 'nyü –gäli. 'Be
–pɔnu ma kuwäli 'ua –pleri nö 'dɔɔɔ 'e;
–tigbio ma dɔu 'ɔ ma mi kapu –gba kapu
–srarakali, –pɔnu ku –plu. 'ɔ ma ji 'kä 'ɔ nö:
«–Nēmää' 'mumɔ? Siɔ papa 'mi 'ie 'n ji ka pu
–gba 'ni.»

'Ai 'ɔ kä kä ..., –pɔnuv mɛɛ nya ma.

–Sri –gbaa' 'kä, –pɔnu nya da –gble
'unya

'pali 'ua mɛɛ 'unya 'pa 'een –gäli.

–Tigbio –tanyufɔ 'ɔ jö ɔ; 'be 'ɔɔ kä bei
'ɔɔ –fɛ pre dɛri. 'Ü jia' 'ü 'jäa' 'nyakua –tɔru
ni, 'ɔnya –gba –gba 'uun 'kä. –Pɔnu jia' 'u 'tɔa'
–pli, 'unya –plu 'unya –si. 'Ü mia' 'ünya jrä
'nyakugbo –gäli.

'ɔnya fɔ fɔ fɔ 'ɔnya mi 'ɔnya pala

'kluari. 'Ōnya 'blee 'ɔnya fɔ fɔ fɔ 'ɔnya ji, 'ɔnya pala 'sɔɔ 'wɔ 'lɪ, 'ɔnya –sisie. –Pɔnu 'a ji 'u 'a 'tɔ. –Jää 'nyakugbɔ. 'U –ma: «–Asɪ –a nu –plu?» 'Craa! –Pɔnu 'a –gble 'lɪpa 'ua 'lɪ 'pi.

–Tigbio jia', 'iibä: «Tou ma –mɪ 'bla?
–Nyɪ ma jä ! 'N fa –na mreɛ ɔ, 'n mö ɔ.»

–Kpafva kva' –plu ä 'nyaku 'blaa', ä kva' –plu, 'ɔa ple nɪna –pɔnu bäsaa.

'ɔ –ma: «–Nya 'saari jä, 'n fa 'na mreɛ.» 'ɔ dɔɔa' 'ɛɛn 'wɔ, –gälɪ 'ɔ 'pa 'ɛɛn. 'ɔ mö –be –pɔnu bä –gble 'lɪ 'u jö mreɛ. –Tigbio nya 'tɔ bätä.

'iibä: «–Pɪɔ, –Pɔnu nyra 'ɔɔn 'sɔ mi kää' nyɔtugbabre 'a 'ua –fɛ 'bla –tue. –Tagbisraa bree, –maa 'nyaku nya 'uun 'lɪbɪara. 'Nyaa ja 'na mreɛ.» 'Nyie –Pɪɔ 'nyie.

'ɔmä –gble 'klɪ –jiekalɪ mi nɪ, mlaakoia 'kpɔ. –Pɔnu –göa' –gble 'lɪ, 'u –plu –caa. –Tigbio –nëma: «–Yii! 'Abɪa –mɔ 'n ja! 'Ōnya dɔɔɔ 'ɔa –tvanu 'wɔ. 'ɔ 'daaa' –tvanu –fuvɔn, –pɔnu 'wɔ –plu –be –tvanu bla –tutu –gälɪ 'kä.

–Caa! –Pɔnu –plöörö 'ɔa 'jva –gu –gälɪ. 'iibä: «'Na 'jv ku ple –o.» 'ɔ 'daaa'

-tuanv -fvun, 'ɔ nu 'ɔa 'jva klüü 'sɔɔ. -Caa!
-Pɔnv -plöörö 'ɔa 'ɲlv -Pɔv bää' nvgbla 'lɪ a
-gu -gäli. 'ɔ -ma : «-Pɔv ku ple -o.» 'ɔ 'daaa'
-tuanv -fvun! 'ɔnya 'bla -Pɔv.

'Abɪa 'na 'nänää -fatrafli -o.

'Aia -gv 'ü nö dere -nyɪa' kä, -nyɪ 'daa
-mɔɔ kä 'ɛɛn. Wiiri -nyɪa' nv, -nyɪa' jre, -nyɪ
'daa 'mɔɔ nv 'iin, 'mɔɔ jre 'iin. -Gbagble ma
'na.

Communiquez-nous tout problème que vous rencontrerez! Vous nous aidez ainsi à améliorer l'orthographe de la langue Nyragbi. Nous remercions par cette occasion, tout le peuple Nyragbi pour leur collaboration.

ADDITIF

Ces contes ont été enregistrés et vérifiés avant l'impression avec les Nyragbi, précisément dans les villages de Djapadji et Doba.

Voir la langue Bakwé écrite et lue sous toutes ses formes par tous ses composants est un souhait et objectif que veut atteindre le Centre de Traduction et d'Alphabétisation en langue Bakwé.

Nous vous remercions pour la collaboration fraternelle au nom des Bakwé.

Imprimé par la
Société International de Linguistique
08 B.P. 857 Abidjan 08, R.C.I.
Tel: 22.43.12.98
Bakwé / 2ème trimestre 2002/ 50